

Šiame numeryje
skaitykite:
3 psl.

Trejiems metams
pratęsta unikali šalyje
socialinė akcija
„Telšiuose antrą klasę
baigi – plaukti moki!“

„Žinių medis“ su
ekologišku jogurtu
DOBILAS toliau
skleidžia šakas
Lietuvoje

4-5 psl.

2014 m. II ketvirčio
geriausieji ūkininkai
pagal skirtinges superkamo pieno
kiekio grupes

Jiems liepa –
neeilinių gmtadieniu
mēnuo

Sūrio DŽIUGAS
išskirtinumą padės
pažinti... auksinė
pelytė

6 psl.

Smulkieji ūkininkai gaus
didesnes išmokas

Karštis – išbandymas ne
tik žmogaus, bet ir
gyvuno organizmui

7 psl.

Kokį vandenį geria tavo
karvė, toks ir jos
produktyvumas

Nevaisingumas dėl
gyvulio nutukimo ir
laikymo sąlygų

Mažinkime cinko kiekį

Sėkmės garantas – šviesus požiūris į gyvenimą

Stasys Grikšas su anūke Akvile – visur kartu.

Savarankiško ūkininkavimo Šilalės krašte pradininkas Stasys Grikšas – iš tų sodiečių, kurie be reikalo nedejuoja, o į gyvenimą žvelgia su optimizmu ir sveiku humoru.

Algirdas Dačkevičius

Įsikūrės Žadeikių seniūnijos Ivo-
niškių kaime tarp tévelių téviškių,
Stasys su savo žmona Vlada pri-

sys tuomečiame Žadeikių tarybi-
niame ūkyje dirbo traktorininku.
Žmona daugiausia po namus su-
kasi, rūpinasi fazanais, vištomis,
puoselėja sodybos aplinką.

Dar 1988-aisiais Grikšai pradėjo
ūkininkauti pagal Valstiečių ūkio
įstatymą. Pradžia, žinoma, buvo
nelengva – ūkiniai pastatai seni,
o kolūkinės karvės prastos. Pa-

lengva tvirtėjo ūkis, augo šeima.
Dabar tėvui padeda kartu ūkininkaujantis sūnus Stasys, prikimba
ir anūkas Eriks. Tėvas savo ruožtu
kiek įmanydamas remia gerus
sūnaus sumanymus, o šiuo metu
savo atžalai padeda gyvenamajai
namų statyti. Juk pats laikas tu-
réti nuosavą stogą virš galvos.
(Nukelta į 2 psl.)

Klaipėdą džiugino Karkadienis

Karkadienis – tai „Kar Kar“ ledų gmtadienis, kurį nesenai šventė pajūrio gyventojai.
Klaipėdoje Karkadienis vyksta jau ketvirtus metus iš eilės, kasmet sukviesdamas vis
daugiau žmonių.

Šiemet Danės skvere ju susirinko rekordinis skaicius. Atvykusius džiugino nuostabus oras bei gmtadienio koncertas. Su „Lietuvos balso“

dalyve Monika Linkyte, suktukų meistru Donatu Montvydu, numylėtais Mariumi Jampolskiu ir Irūna dainavo būrys į šventę susirinkusių vaikų. Mažiesiems šventėje bu-

vo ypač daug pramogų: atrakcijai, konkursai, diskoteka bei dielis džiaugsmas – putų šou.

(Nukelta į 8 psl.)

Šveikiname geriausius birželio mėnesio ūkininkus pagal skirtinges superkamo pieno kiekio grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Laimutė Vainauskienė – Papievių k., Šateikių sen., Plungės r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Zigmantas Skurdelis – Versmininkų k., Katyčių sen., Šilutės r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Egidija Sasnauskienė – Žemaitkiemio k., Usėnų sen., Šilutės r.

Ketvirtoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Vytautas Vaišvila – Kalniškių k., Šaukėnų sen., Kelmės r.

Penktoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Adolfina Lukauskienė – Varkalių k., Nausodžio sen., Plungės r.

Geriausio ekologiško pieno gamintoja

Bronislava Griauslienė – Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

Sėkmės garantas – šviesus požiūris į gyvenimą

(Atkelta iš 1 psl.)

Duktė Loreta, kaip pati prisistatė, esanti ir teisininkė, ir siuviėja, tačiau nesibodi karvčių melžti.

Grikšai jau devynerius metus puoseleja ekologinį ūkininkavimą. Iš jų parduodamo pieno „Žemaitijos pieno“ bendrovei gaminamini prekinio ženklo DOBILAS ekoložiski produktais.

Ūkininkai turi dvi didžiules fermas – vieną melžiamomis, o kitą – mésinėmis karvėmis. Ganyklos – bent šešiose vietose, bet pienda vés ganomos kua arčiau, nes melžiamos feromoje, kur išrengta pieno linija. Stasys turi pomégį da nieliams. Jų ganykloje bent triju veislių ganosi nemažas pulkelis, o gražuolis patinas, šeimininko pašauktas Eicho, atšuoliavo ir leidosi per vielę aptvarą net svetimiams paglostomas. Ūkininkus aplankiusi „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Danutė Jokubauskienė džiaugėsi ne tik išpuoselėta sodyba, bet ir geru karvių bandos produktyvumu, nepriekaištinga pieno kokybe.

Tėvas, sūnus ir anūkas priruošia pakankamai savų aukštos kokybės pašarų, turi jvairiausios technikos. Samdo ir darbininkų. Karves melžia puiki melžėja Onutė Paulauskienė. Ūkininkai neturi priekaištų ir šerikams Antanui Baldauskui, Antanui Mockui, o Egidijus Urnikis – ne tik šerikas, bet ir mechanizatorius.

Stasys už darbštumą ir sumanu-

mą yra pelnės daugybę apdovanojimų. Dar 1997 metais Lietuvos ūkininkų sąjungos ir Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos surengtame konkurse „Metų ūkininkas“ laimėjo antrąją vietą.

Šilaliskiai ypač vertina ir tuometinio žemės ūkio ministro Kazio Starkevičiaus padėkos raštą už ekologinį ūkininkavimą su įrašu „Už darbštumą, optimizmą, neblėstantį žemaitišką humorą bei atsidavimą ekologiniams ūkininkavimui“. 2004 metais ūkis pelnė „Metų ūkio“ trečiąją vietą. O kur dar galybę padėkos raštą už paramą bendruomenėje organizuojant kultūrinius renginius.

Stasys laisvalaikiu mėgsta su trečiaklase anūkėle Akvile pagroti. Pernai senelis ir anūkė iš Šilalėje

surengtos šventės „Muzikuojančios šeimos“ parivežė padėkos raštą.

O kas nežino Stasio humoro, ne vienas kvatojos išgirdės jo pasakojamus retai kur girdėtus anekdotus. Žemaitis 2002-aisiais net į televiziją buvo nuvykęs ir bendravo su pramogų pasaule asu Lietuvoje Arūnu Valinsku. Po atrankos buvo pakviestas į kitą etapą. Tai Stasiui primena dovanota speciali statulėlė, liudijanti, kad jis rungėsi su geriausiais šalies humoristais. „Svarbiausia, kad būtų sveikatos – darbų visuomet atsiros“, – nesenai 60-ajį gimtadienį atšventęs sako Stasys.

Jo manymu, ir prasmė yra gyventi, kol kruti po laukus, apie gyvulėlius, gražini sodybos aplinką.

Stasys apdovanotas kaip puikus humoristas.

Stasys Grikša gimtadienio progapasveikino Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorię Rigildą Banienę ir „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkę Danutę Jokubauskienę.

Groja senelis ir anūkė.

Gražuolis patinas, šeimininko pašauktas Eicho, atšuoliavo ir leidosi paglostomas.

Ganosi danielių banda.

Netoli surikiuotos technikos, tvenkinje žydi vandens lelijos.

Pašarų ūkininkas niekuomet nestokoja.

Trejiems metams pratęsta unikali šalyje socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki!“

„Žemaitijos pieno“ generalinis direktorius Robertas Pažemeckas, Telšių rajono savivaldybės meras Vytautas Kleiva ir Telšių „Ateities“ pagrindinės mokyklos direktoriės pavaduotoja ugdymui l.e. direktoriaus pareigas Rita Motiejūnienė pasirašė ilgalaikę bendradarbiavimo sutartį dėl socialinės akcijos įgyvendinimo pratęsimo.

Socialinės akcijos „Telšiuose ant-

idėja kilo 2010 metais, jos iniciatorius – „Žemaitijos pienas“. Ta-

da Telšių rajono savivaldybėje buvo pasirašyta pirmoji trišalė

Po sutarties pasirašymo „Žemaitijos pieno“ generalinis direktorius Robertas Pažemeckas (kairėje) paspaudė ranką Telšių rajono merui Vytautui Kleivai.

bendradarbiavimo sutartis. Per 4 metus „Ateities“ pagrindinės mokyklos baseine 1689 Telšių rajono antroku išmoko plaukti ir sau-giai elgtis vandenye.

Socialinės akcijos metu vaikams sudaroma 24 valandų plaukimo programa, kuri tėsiasi iki 3 mėnesių. Grupėmis suskirstytu antroku mokomi pagrindinių plaukimo įgūdžių, elgesio taisyklių vande-nyje. Baigus mokymo programą, vyksta parodosios plaukimo varžybos, į kurias kviečiami vaikų tėvai.

Planuojama, kad per ateinančius

tris mokslo metus plaukimo pamokų programą baigs dar 1254 Telšių miesto ir rajono antroku. Pagal pasirašytą sutartį Telšių rajono savivaldybė įsipareigojo apmokėti transporto išlaidas ir 50 proc. išlaidų už plaukimo pamokas. „Žemaitijos pienas“ – likusius 50 proc. išlaidų už plaukimo pamokas bei aprūpinti akcijos dalyvius plaukimo priemonėmis. „Ateities“ pagrindinė mokykla įgyvendins šią gražią socialinę akciją sa-vo mokykloje, tuo prisidėdama prie vaikų mokymosi plaukti.

„Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS toliau skleidžia šakas Lietuvoje

Sékmungai Žemaitijos sostinės „Germanto“ pagrindinėje mokykloje startavęs ekologinis socialinis projektas „Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS savo žinių šakas buvo išskleidęs Lietuvos sostinėje Vilniuje, o vėliau „prāzydo“ ir kituose mūsų šalies miestuose.

Mykolo Karkos mokykloje
Panevėžio Mykolo Karkos mokykloje startavo ekologinis socialinis projektas „Žinių medis“ kartu su ekologiniu jogurtu DOBILAS. Šiame projekte dalyvavo devynios darželio komandas.

Per nustatytą laiką vaikai turėjo surinkti ne mažiau kaip 120 ekologiško jogurto DOBILAS pakuočių ir sukonstruoti įspūdingus kūrinius.

VšĮ „DOBILAS“ visiškai pateisina savo šukį – Laimė gyventi!

„Taškučiai“, „Skruzdėliukai“, „Sveika ir Skanu“, „Eifelio bokštai“, „Karkiukai“ – atspindėjo socialinio projekto „Žinių medis“ dvasią.

Panevėžio Mykolo Karkos mokyklos aktų salėje susirinkusios komandos pristatė savo sukurtus kūrinius, pademonstravo žinias, kurias įvertino kompetentinga komisija: telšiškė ekologinio ūkio savininkė E.Domarkienė, Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė R.Banienė, VšĮ „DOBILAS“ tvarkymo organizacijos

atstovė A.Viliūtė ir DOBILAS prekės ženklo vystymo vadovas M.Baltrušaitis. „Vienas projekto tikslų – informuoti mokinius, kaip rūšiuoti atliekas bei pakuočes, kokia iš to svarba gamtai ir žmogui“ – teigė „Žemaitijos pieno“ renginių organizatorė A.Dauginytė. Vaikai taip pat sužinojo pagrindinius skirtumus tarp ekologiškų ir įprastinių produktų, kaip jie ženklinami parduotuvėse, kodėl jų maistinė vertė yra didesnė. Komandos sprendė specialiai renginiui sudarytą testą apie atliekų ir pakuočių rūšiavimą.

Susumavus galutinius rezultatus, apdovanoti nugalėtojai. Pirmosios vienos laimėtojams „Karkiukams“ atiteko kvietimai į kino filma, antrosios vienos nugalėtojai,

„Skruzdėliukai“ pakvieti į Panevėžio ledo areną, o trečiosios vienos laimėtojai „Šypsenėlė“ apdovanoti ekologiškais pieno produktų rinkiniais.

Kastyčio lopšelyje-darželyje

Panevėžio Kastyčio lopšelyje-darželyje ekologiniame socialiniame projekte „Žinių medis“ su ekologišku jogurtu DOBILAS dalyvavo ke-

turios komandos.

Visų komandų pavadinimai – „Kastytis“, „Architektės“, „Peliukai“ ir „Obuoliukai“ – atspindėjo socialinio projekto „Žinių medis“ dvasią. Susumavus galutinius rezultatus, apdovanoti visi lopšelio-darželio vai-kai. Dalyvavusiems atiteko kvietimai į kino filmą.

Ekologiškas produktas DOBILAS visiškai pateisina savo šukį – Laimė gyventi!

2014 m. II ketvirčio geriausieji ūkininkai pagal skirtinges superkamo pieno kiekio grupes:

Jonas Raustys

Pirmoje grupėje
(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Žem. Kalvarija, Žem. Kalvarijos sen., Plungės r.

Kazys Vydeika

Antroje grupėje
(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Kugiu k., Židiku sen., Mažeikių r.

Augustas Jurkus

Trečioje grupėje
(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Rietavas, Rietavo sav.

Irena Balčiūnienė

Ketvirtuoje grupėje
(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Pakarčemio k., Kaltinėnų sen., Šilalės r.

Adomas Gervinskas

Penktose grupėje
(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Pranciškus Razutis

Geriausio ekologiško pieno gamintojas
Balsénų k., Veiviržėnų sen., Klaipėdos r.

Liepą savo jubiliejinius gimtadienius arba sukaktis šventė septyni ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

50 metų jubiliejuje šventė **Bronislovas Kažukauskas** iš Šilalės rajono Žadeikių seniūnijos Palokysčio kaimo ir **Rolanda Vasienė** iš Telšių rajono Varnių seniūnijos Drobūkščių kaimo.

60 metų sukako **Rimantui Mikšiui**, gyvenančiam Pagėgių sa-

vivaldybėje, Stoniškių seniūnijoje, Šilgalio kaime, **Stasiui Griksui** iš Šilalės rajono Žadeikių seniūnijos Ivoniškių kaimo ir **Ksaverai Beržinienei** iš Tauragės rajono Žygaičių seniūnijos Skiržemės kaimo.

70-ają vasarą pasitiko **Irena Al-**

dona Bušmienė, gyvenanti Skuodo rajone, Ylakių kaime ir **Jonas Karalius**, gyvenantis Anykščių rajono Troškūnų seniūnijos Gurskų kaime.

Jų pasveikinti atvyko „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkai Danutė Jokubauskienė, Karolina Gečaitė, Jolanta Lekienė ir Artūras Titiškis.

Čėjauskas, Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkai Danutė Jokubauskienė, Karolina Gečaitė, Jolanta Lekienė ir Artūras Titiškis.

Iš ūkininkų sumanumo ir darbštumo patirties semiasi kiti

Rolandos ir Vlado Vasių ūkis, skaičiuojantis aštuntus metus, įkurtas Drobūkščių kaime, visai šalia Žemaitijos širdimi vadinamo Varnių miestelio.

Vystydami ir plėtoddami pienininkystės verslą, ūkininkai įgyvendino ES remiamas Pieno ir Nitratų direktyvų programas, pasinaudodami ir Ūkio valdų modernizavimo programa. Ūkyje įsitygta svarbiausia ir kokybiška įranga bei technika. Rolanda ūkininkauja itin atsakingai, didelį dėmesį skirdama pieno kokybei, bandos sveikatingumui, kruopščiai parinkdama pašaru racioną auginamoms karvėms. Noredam paruošti aukštostos kokybės ir sudėties pašarus tvartiniams sezoniui, ūkininkai, pasitarę su specialistais, šiais metais šie naus tris kartus.

Ūkininkų sumanumas ir darbštumas nelieka nepastebėtas. Dažnai

jūs patarimų ir rekomendacijų kreipiasi kiti šalia gyvenantys ūkininkai. Neseniai apie 50 ūkininkų iš įvairių šalies rajonų buvo atvykę į savo šeštą seminarą Vasių ūkyje pasisemti patirties. Ūkininkai pergerbtini ne viena padėka ir apdovanojimu. Bene solidžiausias iš jų ūkis tarp 20-30 karvių laikytojų už pieno riebumą, baltymingumą ir produktyvumą 2013 metais pripažintas geriausiu Lietuvoje. „Žemaitijos pienas“ 2013 metų bendrovei lojaliausių ūkininkų apdovanojimuose „Geriausias pieno ūkis“ Rolando ir Vlado Vasių pieno ūkis įvertino kaip du metus iš eilės atitinkantį nustatytus kokybės ir sudėties reikalavimus.

Darnioje šeimoje užaugo trys dukros. Vitalija, baigusi magistro studijas Kauno technologijos universitete, šiuo metu — su šeimyna, kurioje auga Danielė ir Gytė, gyvena Kėdainiuose. Lina visai neseinių sukūrė šeimą. Mergina įgijo teisininkės išsilavinimą Vilniaus universitete. Neatsilieka nuo seserų ir jauniausioji Monika, kuri šiuo metu studijuoja mikrobiologiją taip pat Vilniaus universitete. Gražiai sutariantys ūkininkai nenuogastauja, kad dukros gyvena tolakai nuo téviškės. Kiekvienu laisvesniu nuo darbu metu mielai nuvyksta pas jas į svečius. O anūkelių apsilankymas — tikras džiaugsmas myliintiems seneliams.

Rolanda Vasienė su anūkėmis Daniele ir Gyte.

Rimantas Mikšys su žmona Roma.

Plėstis trukdo žemės stygius

Rimanto ir Romos Mikšių ūkis įsikūręs Šilgalio kaime. Iki pradėdamas ūkininkauti, Rimantas dirbo „Nemuno“ žirgyne. Treniruodamas trakėnų veislės žirgus, laimėjo ne vieną apdovanojimą, buvo ir Lietuvos rinktinės sudėtyje.

Mikšių šeimyna visada gyveno ūkiškai, ilgainiui įkūrė savo ūkį, įgyvendindavo Pieno ir Nitratų direktyvų programas. Tačiau, kaip ir kiekvieniemis tévams, didžiausias turtas — vaikai.

Sutuoktiniai užaugino du sūnus. Vyriausias Artūras gyvena Vilniuje. Vainikinas baigės studijas, yra išklausaęs ir ūkininko kursus, gali bei moka valruoti visą tévelių ūkyje turimą techniką. Mikšiai tikisi, kad galbūt ateityje

Mikšių nutars perimti iš jų ūkį.

Artūro šeimoje auga sūnus Jonas ir dukra Meda. Jonas — būsimasis pirmokas. Meda lankys trečiąjį klasę. Mergaitė ne kartą seneliais yra užsiminus, kad bus veterinarijos gydytoja ir būtinai mokysis jodinėti žirgų.

Kitas Rimanto ir Romos sūnus Julius, baigės studijas Vilniuje, šiuo metu gyvena ir dirba Klaipėdoje.

Šiandien durnai sutariantys ir dir-

bantys ūkininkai džiaugiasi prižiūrima sodyba, ūkiniais pastatais, pačių pasistatyti erdviai namu. Tik bėda, kad Mikšiai patiria įvairių trukdžių, noredam įsitygti žemės. O be žemės ūkininkas negali jausti tvirto pagrindo po kojomis.

Roma laisvesniu nuo darbu metu mielai išvyksta pailsėti prie jūros. Rimantas — aistringas medžiotas.

Likimas suvedė po 40 metų

Septyniasdešimtmetį atšventęs Jonas Karalius laiko save laimingu žmogumi. Nesiskundžia darbas ir gyvenimu, puikiai sutaria su kaimynais. Ypač Vytautu Žaliu ir jo sūnumi Aurimu, kurie pagelbsti prie šienapjūtės, rulonuojant pašarus.

Taj jau susiklostė, kad jaunystėje Jonas draugavo su dabartine sutuoktine Aldona. Po vaikino tarnybos armijoje jaunų žmonių gyvenimas pasuko kita linkme. Bet likimas nutarė vėl suvesti Joną ir Aldoną. Jų sutuoktiniai buvo mirę, tai po 40 metų Jonas, lydimas savo sūnų, nutarė pasibelsti į našles duris. Apsisprendusi tekėti, Aldona paliko neblogą darbą mieste ir atkeliavo į Anykščių rajono Troškūnų seniūnijos Gurskų kaimą. Ir jau dešimtmetis — kaip kartu.

Aldona ir Jonas Karaliai (centre) po apdovanojimo su Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktore Rigilda Baniene ir „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininku Artūru Titiškiu.

Jono sūnūs Vaidas, Alvydas ir Tomas šiltai priėmė naują mamą. Nors ir sumitę vyrai, kai kurie auginantys savo vaikus, paslaptis daugiau atveria Aldonai.

Senutėlė sodyba alsuoja praeitimi. Šeimininkai gyvenamąsias patalpas renovuoja, nes statinys jau prašesi remonto.

Aplink — miškingos vietas, netoliuose ir Juostinio ežeras tyvuliuoja. Būna, kad ir vilkai bandą apstoja. Vos nepaskerdė telyčaitės, gerai, kad Aldona užmatė ir nubaidė pilki.

Dar ir dabar randas ant gyvulėlio šlaunes likęs.

„Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkas Artūras Tiškis džiaugiasi Jono Karaliaus ir jo žmonos Aldonos tolerancija, gyvenimiskaja išmintimi. „Su tokiais žmonėmis nepaprastai miela bendrauti“, — sako jis.

Jonas pieną visalaik tiekia „Žemaitijos pienui“. Dar nuo tų laikų, kai priklausė kooperatyvui „Gimtinės pienas“.

Sūrio DŽIUGAS išskirtinumą padės pažinti... auksinė pelytė

Šalia telšiškių ir Žemaitijos sostinės svečių pamėgtu sūrio DŽIUGAS namų nesenai atidengta skulptūra „Legendinis milžinas — Legendinis sūris DŽIUGAS“.

Šios skulptūros, kuri papildė Telšių miesto mažosios architektūros objektus, autorius — Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto Metalo plastikos katedros prof. skulptorius Romualdas Inčirauskas, o projektą sukūrė prof. architektas, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Algirdas Žebrauskas.

Apie idėją šalia sūrio DŽIUGAS namų sukurti skulptūrą legendiniam DŽIUGO sūriui papasakojo architektas. Kadangi sūris DŽIUGAS garseja ne tik Lietuvoje, bet pripažintas ir placių žinomas daugelyje pasaulyje šalių, jo negalėjo padėti ant stalą, o reikėjo užkelti ant postamento.

Architektas pastebėjo, kad prieš keliant ragauti sūrio DŽIUGAS reikėtų atliki nedidelį ritualą. Mažuoju rankos piršteliu patrinti auksinio peliuko nosytę. Tai atvers DŽIUGO namų lankytojų jusles ir tuomet, tikėtina, pasiseks, mėgaujantis tituluotiausiu žemaičių sūrininkų gaminiu — DŽIUGU — atrasti jo išskirtines savybes.

Sūris DŽIUGAS — per 20 respublikinių ir tarptautinių konkursų nugalėtojas. Rezultatai įrodo, jog žemaičių gaminamas kie-

tasis sūris — puikus ne vien įvairių vertinimo komisijų nuomone, o ir pirkėjų, kurie yra svarbiausi vertintojai. Neveltui sūris DŽIUGAS tapo savotišku šalies simboliumi, nes dažnai vežamas kaip gardi dovana į svečias šalis draugams, verslo partneriams bei ten išvykusiems artimiesiems.

Sūnus — pagrindinis pagalbininkas

Ksaveros Beržinienės ūkis įsikūrės jos tėviškėje, Skiržemės kaime, kurioje būsima ūkininkė užaugo kartu su dviem broliais Stasiu ir Romu bei seserimi Regina.

Baigusi kulinarijos studijas Klaipėdoje, Ksavera kurį laiką gyveno Kauñe, kiek vėliau — Vilniuje. Iki sugrįstant į gimtuosius namus būsima ūkininkė dirbo prekyboje, keramikos gamykloje, meistre. Siandien jau 21 metai, kai Ksavera su šeimyna gyvena tėviškėje.

Dukra Skaistė su vyru ir dviem sūneliais gyvena Anglijoje. Vyriausasis anūkas Laurnas (16 m.) vasaras visada praleidžia Lietuvoje. Jau nesnysis anūkas Balys dar neturi ir dvių metukų, bet pas močiutę į Lietuvą jau ne kartą buvo atvykęs. O ir Ksavera bei jos mama Klementina (88 m.) lankėsi pas artimuosius svečioje šalyje. Siandien moteriai ūkyje itin pagelbsti sūnus Karolis. Vaikinas, nors dirba vairuotoju Šilutėje, mielai imasi ir ūkio darbų. „Jis — pagrindinis mano pagalbininkas“, — džiaugėsi mama sūnumi.

K.Beržinienės ūkis šiandien skai-

čiuoja keturioliktus metus. Pieną ūkininkė visą laiką tiekia „Žemaitijos pienui“. Igvyndinusi Pieno direktyvos programą, savo jėgomis įsigijo

visą reikalingiausią techniką. Artimiausiuose planuose — daržinės statyba, kurioje būtų auginamas prieauglis.

Anūkų palinkėjimai senelei — angeliku skulptūrėlės

Irena Aldona Bušmienė ūkininkauja Ylakių kaime — čia jos tėviškė, kartu su vyru pastatyti namai, visai šalia ir ferma — kruopščiai ir atsakingai prižiūrimas pienininkystės ūkis, šiandien skaičiuojantis dešimtus metus.

Iki pradédama ūkininkauti, apie 24 metus Irena dirbo toje pačioje fermoje, kuri anuomet priklausė Ylakių kolūkijui. Ūkininkė džiaugiasi pasirinkusi bendradarbiavimą su „Žemaitijos pienu“. Anot jos, bendrovė išskiria puikia tvarka, geru žodžiu mini ir jos darbuotojus.

Ūkininkės šeimoje užaugo keturi vaikai. Dukra Rima taip pat ūkininkauja, kaip ir mama, pieną tiekia „Žemaitijos pienui“. Virginija gyvena visai šalia, padeda Irenai kasdieniuose ūkio darbuose. Sūnus Saulius — vienas iš pagrindinių pagalbininkų ūkyje — visa technikos priežiūra jo rankose. Dukra Lina gyvena ir dirba Mažeikiuose, dažnai aplanko gimtuosius namus. Džiaugiasi Irena ir 9 anūkais bei 5 proanūkiais, kurie, esant progai, linkėdami sveikatos ir ilgu metu, simboliškai padovanoja po angeluko skulptūrėlę.

Ketina didinti piendavių bandą

Bronislovas Kažukauskas ūkininkauja Šilalės rajono Žadeikių seniūnijos Palokysčio kaime.

Čia atvyko 1986-aisiais, nusipirkė sodybą. Kurį laiką dirbo traktorininku, buvo pieno surinkėjas „Žemaitijos pieno“ bendroveje.

Su žmona Laima užaugino trejetą atžalų. Vyriausioji Kristina darbuojasi šeimos gydytoja Šilalėje, Vidmantas jau šešerių metus su šeima įsikūrė Norvegijoje, nes čia susirado darbo. Planuoja grįžti, kai sūneliui Gvidui ateis laikas praversti mokyklos duris, mat nori, kad vaikas nepamirštų gimtiosios kalbos. O šiuo metu anūkėlis su seneliais vasaroja kaime ir džiugina savo čiauskejimų.

Jaunėlis Martynas mokosi Rie-

tave ir tévams prie darbų prikimba.

Seima pradėjo ūkininkauti nuo 1992 metų. Iš pradžių turėjo tik dvi kavutes, o dabar su telyčiėmis — apie 30.

Pieną visą laiką tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei ir yra patenkinti. Bronislovas, padedant jauneliui sūnui, prisiruošia pašaru, dar nusiperka ir kombiniuotujų. Rekonstravo tvartą, žada didinti piendavių bandą, mat priaugo puičių telyčių.

Bronislova gyvenime lydi lemtinos datus. Visi trys broliai gimė ta pačia dieną — liepos 2-ąją. O

šiemet ūkininkas ne tik savo 50-ajių gimtadienį atšventė, bet laukia ir kita proga — vadintamosios „Perlinės vestuvės“. Su savo išrinkta — jau 30 metų kartu. Laisvalaikio sutuoktiniams kaip ir nelieka. Tiesa, Laima buvo įvykusi pasižeicioti pas sūnų į Norvegiją. Turėtų su anūkeliu ten vykti ir sevelis.

O šiaip, turėdamas laisvesnę akmirką, Bronislovas mėgsta prie technikos krapštinėtis. Turi potraukį nuo mažumės — jau penktokas visokias kolūkio akėčias bandydavo remontuoti.

Laima ir Bronislovas Kažukauskai su anūkeliu.

Vasaros iškylos krepšiui – gaivusis gėrimas „TICHÉ Still duet“

Negazuotas, mažai kalorijų ir cukraus turintis, be dažiklių ir sintetinių saldiklių gaivusis gėrimas iš natūralaus mineralinio vandens „TICHÉ“ ne tik numalšins troškulį, bet ir aprūpins organizmą būtinomis natūraliomis mineralinėmis medžiagomis, ypač kalciu, magniu, sulfatais, esančiais natūraliai mineraliniame vandenye.

Džiausioje Azijos regiono gėrimų ir maisto parodoje Kinijoje "SIAL CHINA" ekspertų komisija inovacijų kategorijoje suteikė modernų pripažinimą lietuviškam produktui – gaivusis gėrimas "TICHÉ Still duet" už inovatyvumą, pakuočę ir kokybę nominuotas "SIAL Inovacija 2014" apdovanojimu.

Komisija iš visų parodoje pateiktų gaminių atrinko 45 geriausius.

Negazuotas gaivusis gėrimas „TICHÉ Still duet“ fasuoja visiškai automatizuotai, tiesiai į atitekančią iš 689 metrų gylio žemės gelmių natūralaus mineralinio vandens TICHÉ srovę dozuojant šviežiai pagamintą sirupą, nesukaupiant ir nelaikant gėrimo talpose.

Žali PET buteliai, padeda apsaugoti produktą ir vitaminus nuo šviesos ir tiesioginių saulės spindulių poveikio.

Karštis – išbandymas ne tik žmogaus, bet ir gyvūno organizmui

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba primena, kad per karščius gyventojams reikia gerti daug skysčių ir vartoti šviežią, tinkamomis sąlygomis laikomą maistą. Kuo ilgiau aukštesnėje kaip 100°C aplinkos temperatūroje laikomi produktai, tuo didesnė tikimybė jais apsinuodijti, nes ligas sukeliančios bakterijos prie aukštesnės temperatūros daugiau sparčiau.

Užkrečiamujų ligų ir AIDS centro duomenimis, dėl nesaugaus maisto vartojimo karštomis vasaros dienomis kasmet padaugėja bakterinių žarnyno infekcijų atvejų. Žarnyno infekcines ligas sukelia maiste esantys mikroorganizmai. Išnėjant apsinuodijimo priežastimi tampa greitai gendantčio maisto (salotų, mišrainių su majonezu, karšto rūkymo mėsos, žuvies, dešrų, pieno produktų, kreminių gaminių ir kt.) vartojimas, ypač jei tokis maistas kelias valandas palaikomas 200°C ir aukštesnėje temperatūroje. Užsikrėsti galima ir išgėrus užteršto atvirų vandens telkinį vandens. Pagrindinė žarnyno užkrečiamujų ligų profilaktikos priemonė – laikytis bendryų asmeninės ir maisto ruošimo higienos taisyklų. Tvyrrant karščiams, reikia papildomai pasirūpinti ir gyvūnais, mat jiems taip pat labai pavojingas perkaitimas ar saulės smūgis. Veterinarijos specialistų teigimu, labai svarbu, kad karštą dieną gyvūnai turėtų pakankamai vandens

troškuliui numalšinti, o laikomi lauke – pavésingą vietą pasilepti nuo saulės. Tvirtuose ir paukščių fermose turi veikti efektyvios védinimo sistemos. Pastebėjus, kad gyvuliai neramūs, sutrikusi judesių koordinacija, reikėtų juos atvésinti, apipilti vandeniu, nuvesti į pavėsi, duoti atsigerti. Būtina pasirūpinti ir apsauga nuo kraujasiurblių vabzdžių, nes per karščius jie gyvūnus puola intensyviau. Karščių metu gyvūnų vežėjai ir palydovai neturėtų planuoti ilgų kelionių, o jeigu tai neišvengiamai – stengtis vežti gyvūnus anksti ryta arba kuo vėliau vakare. Vežti gyvūnus reikia tik tam pritaikytomis transporto priemonėmis, kuriose būtų įrengtos bendryje asmeninės ir maisto ruošimo higienos taisyklės. Tvyrrant karščiams, reikia papildomai pasirūpinti ir gyvūnais, mat jiems taip pat labai pavojingas perkaitimas ar saulės smūgis. Veterinarijos specialistų teigimu, labai svarbu, kad karštą dieną gyvūnai turėtų pakankamai vandens

specialistai rekomenduoja ilgesnius pasivaikščiojimus nukelti valarui ar ankstyvam rytui, kai oro temperatūra žemesnė. Išsiruošus į kelionę ar ilgesnį pasivaikščiojimą, reikėtų paimti vandens ne tik sau, bet ir augintiniui atsigavinti. Reikėtų prisiminti, kad negalima palikti augintinių uždarytų automobiliuose, voljeruose, kuriuose jie negali pasislepti šešelyje, neturi prieigos prie vandens, ar kitomis sąlygomis, kur jiems grėstę perkaitimas. Pasivaikščiojimai su augintiniais ant įkaitusio paplūdimio smėlio ar kelio dangos, taip pat gali būtų gyvūnams nemalonūs. Šunų lekavimas yra vienas iš temperatūros reguliavimo būdų, todėl ypač svarbu įvertinti antsnukio naudojimo būtinybę, prieirekus rinktis medžiaginius antsnukius. Veterinarijos specialistų nuomone, karštasis metų laikas pats tinkamiausias trumpinti ilgaplaukių augintinių kailį.

(**Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inf.**)

Smulkieji ūkininkai gaus didesnes išmokas

Šiais metais naudmenų deklaravimo bei tiesioginių išmokų tvarka nesikeitė, tačiau Žemės ūkio ministerija turi žemdirbiams ir daugiau gerų naujienų. 2014 m. išmokai už pirmuosius hektarus bus skiriama 10 proc. tiesioginių išmokų bendros sumos ir šiai pinigais bus paremti pirmieji 30 hektarų. Kitaip tariant, kiekvienas žemdirbys už plotą, ne didesni kaip 30 ha, gautų padidintas išmokas.

Už 2014 m. ūkininkai gaus pagrindinę tiesioginę išmoką, kuri bus apie 390 Lt/ha. Pareiškėjai papildomai gaus ir išmoką už pirmuosius hektarus. Kuo mažesnis ūkis, tuo didesnė vidutinė išmoka. Galutiniai išmokų dydžiai paaikiškės, kai bus atlikti visi reikalingi patikrinimai.

"Išmoka už pirmuosius hektarus – tai galimybė paremti smulkiuosius ūkius. Didžiausias iššūkis valstybei – užtikrinti, kad ūkininkų valdos nebūtų tyčia skaidomos, siekiant išmokų už pirmuosius hektarus, kad nebūtų spekuliacijų. Mūsų žiniomis, 2014 m. žymiai valdų struktūros pokyčių neaptikta, todėl tiketina, kad ir valdos nebuvu tyčia skaldytos", – pažymėjo Žemės ūkio ministerijos, išmokų už plotus skyriaus vedėjas Karolis Anužis. Vis dėlto, kad valdos nebūtų dirbtinai skaldomas siekiant vienintelio tikslą – gauti didesnes išmokas, 2014

m. Tiesioginių išmokų taikylėse buvo numatyta sąlyga, kad "pareiškėjas negali dalyti valdos, siekdamas gauti didesnę paramos sumą". Kontroliuoti padėtį ir užkirsti kelią galimiems piktnaudžiavimams turės Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM. Lietuva turi puikią galimybę paremti smulkiuosius ūkius, todėl Žemės ūkio ministerija būtinai pasinaudos galimybe šiai išmokai už pirmuosius hektarus taikyti ir vėlesniais metais.

Iki 2014 m. liepos 7 d. žemės ūkio naudmenas deklaravo apie 142 tūkst. pareiškėjų (apie 8,5 tūkst. mažiau nei 2013 m. tuo pat metu), deklaruojamas naudmenų plotas yra 2,83 mln. ha (apie 33 tūkst. ha daugiau nei 2013 m. tuo pat metu). Deklaruojami plotai labiausiai padidėjo Kėdainių r. (apie 3,4 tūkst. ha), labiausiai sumažėjo – Vilniaus r. (2,1 tūkst. ha). (ŽŪM inf.)

Šalyje įsibėgėja melžėjų varžytuvės

Šiu metų melžėjų konkursas jau startavo Vilkaviškyje, Joniškyje ir Ukmergėje. Varžytuvės tėsis Kupiškio, Utenos, Plungės, Pagėgių, Kauno ir Kretingos rajonuose. Baigiamoji šventė įvyks spalio 17 d. Sidabrave, Radviliškio rajone.

Džiugu pastebeti, kad pernai net trys melžėjos, pieną tiekiančios „Žemaitijos pieno“ bendrovei, respublikiniame konkurse užėmė aukščiausias vietas. Tai Alina Butkevičienė iš Kretingos rajono, Lina Snegiriovienė iš Pagėgių savivaldy-

bės ir Rūta Daukševičienė iš Utenos rajono.

Konkurso „Geriausi melžėjai“ komisijos pirmininkas, Josifo Taco melžimo mokymo centro prie Lietuvos veterinarijos akademijos vadovas dr. Saulius Tušas sakė, kad

varžytuvės organizuojamos siekiant tobulinti melžėjų meistriškumą, gerinti pieno kokybę, o taip pat demonstruoti šios srities specialių darbą. „Mūsų šalyje pieno kokybę kol kas nėra džiuginanti. Ji priklauso nuo melžėjų. Kuo profe-

sionaliai ir atsakingiai žmonės dirbs, tuo geresnių rezultatų pasiekisime“, – sakė S. Tušas. Komisijos pirmininkas pridūrė, kad primelžiamu pieno kiekis ir kokybę priklauso nuo darbuotojų profesionalumo. Todėl jie turi gerai žinoti, kaip veikia melžimo įranga, išmanyti karvių fiziologiją, jausti gyvulių nuotaiką, žinoti sanitarijos reikalavimus. Kalbėdamas apie konkursus dr.

S. Tušas pabrėžė, kad juose noriai dalyvauja jaunimas. Nors aktyviausiai varžybose dalyvauja moterys, tačiau savo jėgas išbando ir vyrai. Jų kiekvienais metais sulaikiama apie 4–5. „Šiai metais Joniškio ir Ukmergės rajone jau dalyvavo vyrai. Prieš keletus metus melžėjai pelnė ir prizines vietas. Manau, kad didžioji dauguma jų nedrįsta dalyvauti konkursuose, nors šis darbas išties yra sunkus, vyriškas. Užsienyje, karvių fermose didžioji dalis melžėjų – vyrai, o ne moterys“, – pabrėžė konkurso pirmininkas.

Koki vandenį geria tavo karvę, toks ir jos produktyvumas

Kiekvienam pieno ūkiui svarbu, kad jo karvės būtų sveikos ir produktyvios. Būtent tai ir buvo mokslininko Bryan Swistock tyrimo objektas. B.Swistock tyrinėjo Pensilvanijos pienininkystės ūkiuose karvėms duodamą vandenį. Tyrimo tikslas buvo nustatyti vandens kokybės daromą įtaką ne tik karvių sveikatai, bet ir primilžiu.

„Žinoma, kad dauguma pieno ūkių taria turimus vandens išteklius dėl įvairių bakterijų. Tačiau rečias, kuris taria vandenį dėl nenaudingų druskų, metalų ar kitų dalelių. Nors kaip tik šie elementai gali ženkliai paveikti bandos produktyvumą“, – teigė mokslininkas.

Po to, kai 2012 m. Pensilvani-

jos pieno ūkiuose ženkliai sumažėjo pieno gamyba, buvo nuspręsta išsiaiškinti, dėl ko tai įvyko. „Pienininkystės ūkiams pasiūlėme nemokamai ištirti jų bandoms duodamo vandens kokybę. Vienas mūsų projekto tikslas buvo supažindinti pieno ūkių darbuotojus su įvairiais vandens kokybės parametrais, kurie nenaudojami pap-

rasto vandens tyrimo metu. Kitas – įvardinti, kokias chroniškas bandos produktyvumo problemas sukelia nekokybės vandens“ – pasakojo B.Swistock.

Daugiau kaip 240 pienininkystės ūkių sutiko ištirti juose naujodamą vandenį, iš jų daugiau kaip 72 proc. pateikė tinkamus vandens mėginius. Pastarieji buvo tiriami dėl 13 vandens kokybės parametru, kurie daro įtaką gyvuliams.

Ištyrus mėginius paaškėjo, kad 26 proc. pieno ūkių, kuriuose karvė per dieną vidutiniškai duoda 26 kg pieno, turi bent vieną bloką vandens kokybės parametrum.

32 proc. ūkių, kuriuose vidutinis karvės dienos primilžis yra mažesnis nei 23 kg, turėjo dvi ir daugiau vandens kokybės problemas. B.Swistock pažymėjo, kad produktyvuoše ūkiuose, kuriuose per dieną karvė vidutiniškai duoda daugiau kaip 35 kg pieno, vandens kokybė buvo puiki.

Mokslininkas akcentavo: „Ūkininkai turi suprasti vandens svarbą ir siekti, kad jis būtų kuo kokybiškesnis. Skatinčiai ūkiuose įrengti vandens skaitiklius, kurie padėtu nustatyti bandos vandens vartojimo lygi. Tai padėtų dar tiksliau išsiaiškinti nekokybės vandens ir karvių produktyvumo sasajas“.

Nevaisingumas dėl gyvulio nutukimo ir laikymo sąlygų

Nevaisingumas dėl gyvulio nutukimo išsivysto šeriant daug kalorijų turinčiais pašarais (koncentratais, išspaudomis, broga), trūkstant mociono. Kartais gyvulio nutukimui įtakos turi sutrikusi hipofizės veikla. Kraujyje susidaro ketoniniai kūnai, dėl medžiagų apykaitos sutrikimo įvyksta acidozė, sutrinka vidaus sekrecijų liaukų veikla, ruja būna blogai išreikšta, lytiniai ciklai nepilnaverčiai, kiaušidžių paviršius grublėtas, „akmeninės konsistencijos“, aptinkami persitenciniai geltonieji kūnai arba cistos, sumažėja gimdos tonus, kartais įvyksta gimdos atrofija arba ji būna drebutinės konsistencijos. Jei kiaušidės peraugą riebaliniu audiniu, tokios karvės yra išbrokuojamos.

Habil. dr. V.Pileckas

Racionai turi būti subalansuoti pagal gyvulio fiziologinį stovį ir gaujanamas produkcijos kiekį. Reikia sumažinti pašarų kiekį, į kurio sudėtį jeina daug riebalų, baltymų, angliavandeniu, apriboti koncentruotų pašarų kiekį bei kiekvieną dieną suteikti gyvuliams 3-4 val. mocioną.

Nevaisingumui dėl netinkamų laikymo sąlygų turi įtakos šaltos,

drėgnos, blogai védinamos patalpos, stalgūs temperatūrų svyravimai. Esant vitamino D trūkumui bei mociono stokai, sutrinka medžiagų apykaitos bei reprodukcijos procesai. Aplinkos temperatūrai paklus virš 250 C, dažnai sutrinka rujos cikliškumas, neįvyksta ovuliacija, rujos metu neišsiskiria gleivės, o pati ruja praeina be tipiškų požymių.

Versingumo periodu besivystas vasis turi labai didelės įtakos visam karvės organizmui. Padidėja krūtinės ląstos apimtis, išryškėja krūtinės

nis kvėpavimas, padidėja pilvo siegelės ir virškinamojo trakto tūris. Veršinga karvė gali daugiau suėsti ir suvirškinti pašarą, nors dėl padidėjusio vidinio pilvo spaudimo yra užspaudžiamas šliužas, dėl ko sumažėja pašarų įsisavinimas, kuris kompensuoja padėjusiu šlapinimusi ir tuštinimus. Neįtinkamais pašarais šeriamos užtrūkūsios karvės veršelius atveda silpnus, daug jų nugaišta. Ypač netinka užtrūkūsioms karvėms blogos kokybės silosas, dėl ko daug

karvių suserga lytinių organų uždegimais, gydyti išleidžiama daug lėšų, prarandama laiko, suvėluojamas apvaissinimas, sumažėja primilžiai.

Galvijų reprodukcijos sutrikimai atsiranda dėl nepilnaverčio šerimo, neparuošus užtrūkusių karvių apsiveršiavimui, blogos veterinarinės priežiūros pogimdyviniu laikotarpiu, netinkamo mikroklimato karvidėse, blogos ruojojančių karvių atrankos, sėklinimo klaidų, dėl didelio embriонų žuvimo ir aborto.

pašarą priedo pavidalu) leistu dar labiau sumažinti didžiausią cinko kiekį paršelių, penimų kiaulių ir paršavedžių pašaruose (iki 110 mg/kg paršelių ir paršavedžių pašaruose, iki 70 mg/kg penimų kiaulių pašaruose). Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto (NMVRVI) specialistų nuomonė, EMST siūlomi didžiausiai leidžiami cinko kiekiai yra pakankami, kad užtikrintų gyvūnų sveikatą, gerovę ir produktyvumą.

Anot instituto specialistų, tokie cinko kiekiai neturės neigiamos įtakos vartotojų sveikatai ir, patvirtinus EMST siūlomus kiekius, cinko emisija į aplinką dėl gyvulininkystės veiklos sumažėtų apie 20 proc.

Skelbimai

Parduoda

Technika

Traktorių T-150, ekskavatorių JUMZ, šieno presą FORTSCHRITT, žolės smulkintuvą ORKAN. Tel. 8~652 29470.

Frontalinį krautuvą, traktoriaus T-40 variklį. Tel. 8~674 48109.

Mėšlo kratyvą, du priekabos 2PTS-13 kėbulus, grūdų traiškytuvą. Tel. 8~614 61269.

Traktorių T-40 AM, traktorius plūgus, kultivatorius, vagotuvą. Tel. 8~610 96115.

„Arpa“ (grūdams valyti, vienafazė). Tel.: 8~620 64233; 8~602 39901.

Grūdų séjamają SZ-3,6 (diskinė, kaina 3500 Lt), frontalinių krautuvų PKU-08 (kaina 4500 Lt), naują melžimo aikštelę (2 vietų, kaina 1600 Lt, 4 vietų – 3500 Lt), neaudotą mėšlo šalinimo įrangą (kaina 10000 Lt), nuožulnųjį mėšlo šalinimo transporterį (kaina 3800 Lt), lyginimo volus (1,50x1,50, kaina 4500 Lt). Tel. 8~610 02860.

Traktorių MTZ-82 (1985 m., dirbęs 2800 motovalandų, dviejų tiltų). Kaina po apžiūrejimo. Tel. 8~682 52513 (Laukuvoje).

Traktorių T-16 (su šienapjove), MTZ-80 varikli (mažai naudotas), kultivatorių (3,5 m pločio, su akėciomis). Tel. 8~613 34236.

Traktorius: T-40AM (kaina 6600 Lt), T-25 (kaina 7600 Lt), automatinę GAZ-53 (savivartė, be variklio, kaina 2200 Lt). Tel. 8~601 96985.

Tralų rulonams vežti, suvirinimo aparatą. Tel. 8~614 43602.

Naudotą lenkišką 5 korpusų vagotuvą su ravėtuviu (kaina 550 Lt). Tel. 8~626 64400.

Gyvulius

Jauną ponį veislės kumelaitę, sukergtą. Tel. 8~622 16223.

Paslaugos

Balina fermas. Tel. 8~657 90942.

Prekyba visomis stogų dangomis:

- * Plieninės stogų ir fasadų dangos;
- * Šiferio lakštai;
- * Lietaus nuvedimo sistemos;
- * Daugiasluoksnės „sendvič“ tipo plokštės;
- * Stogų dengimo darbai;
- * Angarų statyba;
- * Nemokamai sudarome sąmatą.

Telefonai: 8~646 71888; 8~645 22275

El. paštas: info@lindestus.lt

Cinko reikmė

Mikroelementas cinkas yra reikalingas visiems gyvims organizmams. Bendras cinko kiekis žmonių organizme yra 2-3 g, panašus jo kiekis yra ir kitų žinduolių organizmuose. Šis svarbus mikroelementas jeina į tam tikrų baltymų sudėtį ir turi įtakos beveik visiems ląstelėse vykstantiems procesams, ypač tiems, kurie susiję su vystymusi ir augimu.

Mokslinių šaltinių duomenimis, gyvūnų organizme tik apie 0,1 proc. cinko atsargų kasdien turėtų būti papildomas. Cinko įsavinama tiek, koks yra jo poreikis, per didelis cinko kiekis pašaruose nereiškia, kad organizmas jo daugiau pasisavins. Būtent todėl sunkiai tiketinas apsinuodijimas cinku, nebent šio mikroelemento pašaruose būtų labai daug arba į organizmą jis patektų aplenkiant virškinimo traktą.

Nors staigaus apsinuodijimo tikimybė maža, tačiau gali būti nustytas lėtinis apsinuodijimas, kai gaunant per didelį cinko kiekį, sumažėja kitų mikroelementų pasi-

savinimas (vario, geležies). Didelis cinko kiekis pasižymi farmakologiniu poveikiu – veikia baktericidiškai.

Cinko įsavinimas

Cinkas natūraliai jeina tiek į augalinės, tiek į gyvūninės kilmės pašarinių žaliaivų sudėtį. Tačiau daugelyje baltymingų pašarinių žaliaivų, tokių kaip sojų pupelės, kukturūzai, sudėtyje gausu fitatų, kurie stipriai suriša cinką ir trukdo organizmui ji pasisavinti. Cinko pasisavinimą taip pat slopinia labai didelis kalcio kiekis pašaruose.

Kadangi pašariniėse žaliaivose esančio cinko nepakanka gyvūnų mitybiniams poreikiams patenkininti, o taip pat ir todėl, kad ne visas žaliaivose esantis cinkas yra pasisavinamas, gyvūnų racionai nuolat papildomi šiuo mikroelementu. Tačiau, kai pašaruose esantis cinko kiekis viršija mitybinius poreikius, šis mikroelementas pasišalina iš gyvūnų organizmo kartu su virškinimo trakto turiniu. Trėšiant mėšlu laukus, cinkas kaupiasi dirvožemyje ir vandenye.

EMST leidžiamai cinko kiekiai

EMST, įvertinus cinko poreikį ūkiniams gyvūnams ir augintiniams, natūraliai žaliaivose esanti cinko kiekį, nustatė, kad galima, mažinti dabar galiojančių didžiausią cinko kiekį pašaruose.

Leidžiamai kiekiai: visaverčiuose paršelių, paršavedžių, triušių, lašinių žuvų, kačių ir šunų pašaruose – 150 mg/kg, visaverčiuose mėsinių kalakutų lesaluose – 120 mg/kg, visaverčiuose visų kitų gyvūnų rūšių ir kategorijų pašaruose – 100 mg/kg. Fitazės naudojimas pašaruose (tieki endogeninės kilmės, tiek įterptos į

30-ojo gimtadienio proga:

Vaidė Butikė — pieno privežėja;
Monika Norvaišienė — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“).

35-ojo gimtadienio proga:

Editė Dirmeikienė — operatorė;
Eglė Zykutė — eksporto vadybininkė;
Linė Ramanauskienė — Kauno filialo ūkio dalies vadovė;
Marius Steinė — produkcijos logistikos vadovas;
Saulius Kaminskis — apsaugos darbuotojas;
Aušrė Opulskienė — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“);
Jolanta Švažienė — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“).

40-ojo gimtadienio proga:

Rimantė Komžė — operatorių;
Saulius Velyvi — produkcijos atrinkėja;
Birutė Zelbienė — sūrių gamintoja (ABF „Šilutės Rambynas“).

45-ojo gimtadienio proga:

Algimantas Čepanoni — pardavimų vadybininkė;
Vlada Mostavičiū — Panevėžio filialo vadova;

Natalija Filimonovą — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“);
Zita Toleikienė — gamybos meistrė (ABF „Šilutės Rambynas“);
Rita Jefimovą — sūrių gamintoja (ABF „Šilutės Rambynas“).

50-ojo gimtadienio proga:

Virginijus Radavičius — meistras;
Vytautas Bagocius — vairuotojų ekspeditorius;
Marytė Sinkevičienė — parduotuvės vedėja (UAB „Čia Market“);
Rasa Gudonienė — parduotuvės vedėja (UAB „Čia Market“);
Rasa Karoblyte — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“);
Vilma Virketiene — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“);
Robertė Dirmeikė — gamybos darbininkė (UAB „BMVK“).

55-ojo gimtadienio proga:

Danielius Jonušas — katinės kompresorinės viršininkė;
Margarita Gurauskienė — pieno surinkėja;
Rimantė Bučinskė — pardavimų vadybininkė;
Vytautas Bružas — gamybos darbininkė.

60-ojo gimtadienio proga:

Stanislovas Lieponis — vairuotojų ekspeditorius;
Valentina Strolia — vairuotojų ekspeditorius;
Elenė Kumžienė — valytoja (ABF „Šilutės Rambynas“).
35 metų darbo sukakties proga:
Gediminas Saltonas — šaltkalvė tekintoja (AB „Klaipėdos pienas“).

30 metų darbo sukakties proga:

Alma Bartkienė — Šviežių pieno produktų gamybos vadovė;

Alvyra Bedaugienė — gamybos darbininkė.

20 metų darbo sukakties proga:

Alma Vedeikiene — pieno surinkėja;
Regina Ukriniene — sekretorė;
Valda Adomauskė — pardavimų vadybininkė.

15 metų darbo sukakties proga:

Danė Butrimienė — pieno surinkėja;
Elvyra Jokūbiene — pieno surinkėja;
Jolita Gerulienė — pieno surinkėja;
Kestutė Lankauskė — pieno surinkėja;
Modesta Mažikienė — pieno surinkėja;
Vlada Paliakė — vairuotojų laborantė.

10 metų darbo sukakties proga:

Antanas Pagojus — vairuotojų ekspeditorius;
Arūnė Butkeraitė — vairuotojų vadybininkė;
Astė Raudienė — inžinierė chemikė;
Gediminas Ragauskas — energetikos specialistė;
Gintarė Pociū — šaltkalvė autokaro vairuotoja;
Irena Vilčauskienė — produkcijos atrinkėja;
Irmute Marytė Valaitienė — pieno surinkėja;
Jurgita Ceplauskienė — kokybės vadybininkė technologė;
Jurius Katajevas — krovėja;
Laimė Dokšaitė — produkcijos atrinkėja;
Loretė Lukšienė — Lietuvos tinklų pardavimų vadovė;
Petras Ronkis — produkcijos atrinkėja;
Regina Jankauskienė — pieno surinkėja;
Vlada Mostavičiū — Panevėžio filialo vadovė;
Voitech Plavskis — vairuotojų ekspeditorius;
Laimė Bružienė — pardavėja kasininkę (UAB „Čia Market“);
Nijolė Mockevičienė — sūrių gamintoja (ABF „Šilutės Rambynas“).

Klaipėdą džiugino Karkadienis

(Atkelta iš 1 psl.)

Karkadienis — visos šeimos šventė, tad veiklos netrūko nei patiem mažiausiams, nei tėvams, kurie šventės vietoje galėjo atsipūsti, pasitiesti pledą ir paskanaudė ledų. Spalvos, ledai, muzika, žaidimai — taip atidarytas ledų sezonas bei pasitikta vasara.

Karkadienye pristatytos ledų naujienos: avietinės dantų pastos skonio ledai, Karksiuks formos mango- obuolių sorbetas bei morkų- obuolių skonio ledai. Prisiragavę, prisišokę, prisidainavę bei su Karksiuks šeimyna prisižaidė gimtadienio svečiai džiaugési geromis emocijomis, vaikams didžiausią išpūdį paliko putų šou, o organizatoriai teigia, jog šventė pavykė puikiai.

Leidžia: Lietuvos pieno ūkių asociacija.
Luokės g. 73, LT-87140 Telšiai.
Tel.: 8-444-22391, faksas 8-444-69210.
El.paštas: LPUA.info@gmail.com

Redakcinė kolegija: Rigmunda Banienė;
Diana Abelkienė; Irena Baltrušaitienė;
Jolanta Bitinienė; Rimantas Banevičius;
Mindaugas Čėjauskas.

Spausdino Šiaulių „Titnago“ spaustuvė.
2 sp. I. Leidžiamas
nuo 1995-09-23, kartą per mėnesį.
Tiražas 3000 egz.

Norintys pirkti ar parduoti galvijus, žemės ūkio techniką, kitas su
ūkininkavimu susijusias prekes, galite
kreiptis telefonais 8-684 78390;
8-610 08187; rašyti el.p.:
dackeviciene@gmail.com,
lpuu.info@gmail.com

